

SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

“ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) X (5)

BUENOS AIRES, 13 MARCA (MARZO) 1952

No. (Štev.) 9.

CORREO
ARGENTINO
(Precedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

OB SLOVESU

Praden zapustim gostoljubno Argentino, čutim dolžnost, da podam kratko poročilo o tem, kaj se je naredilo v zadevi slovenskega semenišča, ki je bilo glavni nagib, da sem drugič obiskal Vašo novo domovino.

Slovenskemu semenišču smo pridružili “apostolsko šolo”, to je podoban zavod v malem, kakor so bili škofovi zavodi v št. Vidu pri Ljubljani. Zaradi tega so bile potrebne nekatere spremembe. Hiša v Adrogu, kjer je začasno nastanjeno semenišče, je zelo majhna za take namene. Kolikor je na malem prostoru mogoče, smo sklenili prizidati spalnico za gojenice apostolske šole. Delo se vprav danes pričinja. Tako bo mogoče začetkom aprila sprejeti prve gojenice, katerih se je za prvo leto priglasilo zadostno število. Za neposredno vodstvo in nadzorstvo teh “malih” sem moral nastavitvi posebnega prefekta v osebi duhovnika Lojzeta Kukovica.

Z apostolsko šolo sta dva zavoda pod eno streho — in ker sta oba številčno razmeroma majhna, se ni zdelo možno imeti dvojno vzgojno vodstvo. Doslej je od vsega početka slovenskega semenišča v tujini imel gospod prelat dr. Alojzij Odar obojno odgovorno službo: vodstvo semenišča in dekanat teološke fakultete. Ponovno me je že prosil, naj ga razrešim, a sem vsakokrat molče prešel njegovo željo. Ko me je po ustanovitvi apostolske šole zopet ustmeno prosil in navedel tehtne razloge, mimo katerih nisem mogel iti molče, sem mu ugodil v spoznanju, da ne bi bilo modro znanstveno silo gospoda prelata porabljati za vzdrževanje discipline in urejevanje malenkostnih dnevnih zadev malih gojenic. Zato sem postavil za rektorja semenišča in apostolske šole mlajšo moč, gospoda profesorja, dr. Franca Gnidovca, gospodu prelatu dr. Odarju pa prepustil kot dekanu fakultete znanstveno in učbeno vodstvo, da se tej, njegovim velikim zmognostim najbolj primerne službi more posvetiti z vsemi močmi in še bolj tesno kot doslej sodelovati pri kulturnem in organizacijskem delu v slovenski skupnosti argentinske prestolnice.

Pri tej priliki dajem javno in odkrito priznanje in iskreno zahvalo gospodu prelatu Odarju za ogromno delo, skrb, sitnosti in teodobne za slovensko semenišče in za teološko fakulteto od vsega početka. Dolga in težka je bila pot iz Praglie preko Briksena, Bagnolija, San Luisa do Adrogu, kjer morda še ni zadnja postaja romanja. Naj mu Bog bogato povrne to delo; že v tem se kaže blagoslov božji, da je tako lepo število mladih duhovnikov izšlo iz našega semenišča pod njegovim vodstvom. Marsikateri ne bi bil mogel doseči mašništva, če ne bi bilo slovenskega semenišča v begunstvu. Gospodu prelatu pa želim dobro zdravje in dosedanje prožnost duha, da bo teološki fakulteti in katoliški kulturi mogel še mnogo dati. Gospod prelat, hvala Vam, Bog povrni!

Vsem prijateljem in dobrotnikom semenišča v Argentini pa izrekem toplo zahvalo. Ganilo me je globoko, ko sem iz poročila odbora za vzdrževanje semenišča slišal, kakšna je Vaša požrtvovalnost. Naj Vas Bog za to tem bogatejše blagoslovja. Še nadalje priporočam semenišče Vaši naklonjenosti.

Naj kratko omenim še to, da me je napredek v slovenski “koloniji” Argentine presenetil. Mnogo ste napredovali v zadnjih dveh letih. Videl sem nastajajoča naselja v Lanusu, kjer sem novembra 1949 blagoslovil “prazno gmajno”, danes pa nastaja mestece, videl “no-

vi Ig” in še druge “slovenske vasi” v San Justo, blagoslovil celo vrsto slovenskih hiš v Mendozii, ne morem naštevati vseh, tudi obiskati nisem mogel vseh. Vesel in ponosen sem na Vaš napredek, ki je sad Vaše delavnosti in Vaše varčnosti. Vztrajajte na tej poti v veri in v zaupanju v Boga! Potem boste mogli mirno zreti v bodočnosti in brez strahu pričakovati to, kar nam je skrito. Vaša slovenska skupnost naj postaja vedno bolj

trdna in naj kmalu obsega vse Slovence v novi argentinski domovini, kateri želim in od Boga prosim srečen in zdrav razvoj in krepak napredek na vseh poljih, ker je odprla vrata številnim brezdomcem.

Končno se Vam zahvaljujem za vso prijaznost in gostoljubnost, ki sem je bil pri Vas deležen ter za vsa dobra voščila ob priliki mojega rojstnega dneva in godu. Bog Vas blagoslovi! Ostanite zdravi in Bogu zvesti! Zbogom in na svidenje!

Bs. Aires, 10. marca 1952.

Škof Gregorij Rožman

NAVODILA PREDSEDNIKA GRALA PERONA ZA IZVEDBO GOSPODARSKEGA NAČRTA

IMPARTIO DIRECTIVAS PARA LA EJECUCION DEL PLAN ECONOMICO EL GENERAL PERON

Predsednik gral Peron je v sredo 5. marca zopet govoril narodu. Njegov govor so prenašale vse argentinske radijske postaje, v njem je pa podal smernice za izvajanje gospodarskega načrta za tekoče leto.

V uvodu svojih izvajanj je predsednik gral Peron povzel glavne misli svojega prvega govora z dne 18. februarja, v katerem je sporočil javnosti gospodarski načrt za l. 1952. Naglašal je, da za izvedbo tega načrta, ki bo domovini zagotovil še lepši razvoj, mora doprnesti svoj delež ne samo vlada, ampak tudi sleherni Argentinec.

Med vladne ukrepe za uspešno izvedbo gospodarskega načrta spadajo potrebne odredbe, ki jih bodo izdala posamezna ministrstva in ostale državne ustanove za svoja področja. Za uspeh gospod. načrta pa je potrebna dobra volja in aktivno sodelovanje vseh slojev naroda, vsakega poedinca, vsakega gospodinjstva, vseh organizacij in ustanov, tako gospodarskih, kakor tudi socialnih in kulturnih. Vlada bo poskrbela, da se bodo vsa določila glede cen živilom in ostalim življenjskim potrebščinam strogo izvajala, prav tako pa tudi dolo-

čila glede plač uradništva in delavstva.

Predsednik gral Peron je tudi ob tej priliki opozarjal na potrebo varčevanja tako v javni upravi, kakor tudi v domačem gospodinjstvu. V tem pogledu so gospodinje izredno važen činitelj. Nanje je predsednik gral Peron naslovil toplo prošnjo, naj domače gospodinjstvo prilagode novim potrebam in naj na trgih kupujejo samo toliko, kolikor resnično potrebujejo za prehrano družine, da se neporabljen živila ne bodo naslednjega dne metala v smetišče, kakor se je to dosedaj dogajalo.

V zvezi s temi navodili predsednika grala Perona so že vsa ministrstva začela izdajati navodila za izvajanje gospod. načrta za svoja področja in so uvedla najstrožje varčevanje. Mestno županstvo za Bs. Aires je izdelalo obsežne načrte glede zagotovitve rednega dovoza zelenjave, krompirja, sadja ter ostalih živil, predvsem morskih in rečnih rib, na mestne trge.

Veliko propagando za izvajanje gospodarskega načrta so začele izvajati tudi vse ostale organizacije in vsi delavski sindikati.

Sovjeti računajo na težave v Evropi

Nad Evropo se spet zbirajo oblaki. Tisti, ki so po konferenci v Lizboni računali na olajšanje, so se zmotili. Francoska vladna kriza je vrgla temno luč na vse načrte o pospešenem delu za evropsko unijo in za skupno evropsko oboroženo silo. V ameriškem kongresu so senatorji začeli oklevati nad tem, ali bi se Evropi dala podpora, kakor je bila predvidena in to v višini 8 milijard dolarjev; govori se o znižanju vsote, vendar pa mnogi ameriški listi povdarjajo, da bi to pomenilo katastrofo za vse obrambne načrte v Evropi.

KAJ PRAVIJO V ŠPANIJI?

Madridski listi so kakor nalašč te dni stopili na plan s trditvami, ki so precej drzne. Lista “Madrid” in “Pueblo” navajata v svojih člankih, da sta zadnje čase Francija in Anglija grdo intrigirali proti Španiji in to samo zaradi tega, da bi Španija ne bila pravočasno sprejeta v Atlantsko obrambno zvezo. Proti temu sprejemu pa sta bili obe vladi zaradi tega, ker sta izračunali, da bi Španija dobila tak delež dolarjev, da bi bila nato obroka določena za Anglijo in Francijo znatno manjša. Španska lista sta se povzpela do trditve, da se na francosko oboroženo silo ni mnogo zanašati. Francoski komunisti imajo v armadi svojo dobro razpleteno mrežo; poleg tega pa so vse francoske najboljše divizije zapletene v boje v Indokini in v Severni Afriki. Prancija tako nima doma dovolj divizij, da bi jih lahko priključila evropski vojski. V Lizboni so se baje dogovorili, da bo prva in resna obrambna črta proti vzhodu ob Renu; toda španski listi menijo, da bo ta črta najbrž šele na Pirenejih in španska armada da je že danes sposobna braniti to obrambno črto. — Dalje navajajo

listi, da v Evropi danes ni najti resnih vojakov za boj proti kom. drugod kakor v zahodni Nemčiji in v Španiji. V Franciji se lahko razvije v slučaju operacij taka praznina, da bodo vse sile v Italiji in v vzhodnem delu Sredozemskega morja odrezane. Zato bi imeli v Združenih državah prav tisti, ki bi se zavedali, da sta v zahodni Evropi samo dva vojaka tista, ki prihajata v poštev in to da sta španski in nemški vojak.

BORBA PROTI SCHUMANU V FRANCIJI

Novo francosko vlado je sestavljal predstavnik zmernosti, konservativni poslanec Antoine Pinay. Nikdo tej vladi ne prisoja dolge dobe, na oblasti bo ostala samo tako dolgo, dokler se bodo degaulloveci in socialisti vzdrževali glasovanja. Toda degaulloveci bodo glasovali proti vladi takoj, kadar bo šla predaleč v koncesijah pri vprašanju evropske oborožene sile, to je pri popuščanju Nemčiji, socialisti pa bodo takoj nastopili proti vladi, ko bo vlada skušala štediti na račun socialnih privilegijev, ki jih imajo nekateri sindikati, zlasti železničarji. Pinay izjavlja v svojih prvih govorih, da se bo posvetil obrambi franka in ozdravljenju francoskega gospodarstva, da tako olajša francosko oboroževanje, toda na desnici za vse te nujne ukrepe ni mnogo zanimanja. Sicer si žele okrepitve francoskega gospodarstva in tudi pospešenega oboroževanja, toda izrekajo se proti vlogi, ki jo je francoski zun. minister v Lizboni dopustil za to francosko oboroženo silo. De Gaulleovi pristaši so prepričani, da je s priključitvijo zahodne nemške oborožene sile (samo v načelu kajti napovedanih 12 nemških divizij še do leta 1954 ne bo popolnoma opremljenih)

Se suprimió el cobro de derechos de estudio en la segunda enseñanza

En una conferencia de prensa, el ministro de educación dió a conocer un decreto del Poder Ejecutivo por el cual se suspende la percepción de aranceles y demás derechos que gravan la segunda enseñanza.

Junto con el decreto se entregó una nota explicativa a los periodistas en la cual el ministro afirma que la medida ha sido estudiada y adoptada en virtud de las directivas impartidas por el primer magistrado y coincidente con el plan económico difundido para 1952.

Se agrega que de esta manera queda establecida “la absoluta gratuidad en los tres ciclos de la enseñanza”. Dicese luego que los padres de los alumnos de los más humildes hogares, podrán enviar a sus hijos a los centros de estudios medios y superiores”.

Concluye la nota expresando que “esta medida complementada con otras que se encuentran a estudio del Ministerio de Educación, permitirán en breve lapso, alcanzar, en materia educacional, la realización de la doctrina muchas veces proclamada por el presidente de la Nación y su señora esposa, en el sentido de que “el Estado argentino no debe regatear esfuerzos ni sacrificios de ninguna clase para extender a todos los ámbitos las enseñanzas adecuadas para elevar la cultura de sus habitantes”.

Uvedba popolnoma brezplačnega pouka v srednjih šolah v Argentini

Pred dnevi je prosvetni minister sprejel časnike ter jim je prečital odredbo, s katero je vlada ukinila vse še preostale šolske takse, ki so bile še na argentinskih srednjih šolah in je tako sedaj pouk na teh šolah popolnoma brezplačen.

Prosvetni minister je časnikarjem tudi naglašal, da je vlada izdala to odredbo na izrecno pobudo predsednika GRALA PERONA v zvezi z gospodarskim načrtom za tekoče leto. Tako je sedaj v Argentini popolnoma brezplačen pouk v ljudskih in srednjih šolah in na univerzah in bodo tako lahko pošiljali študirat svoje sinove tudi siromašni starši. S temi ukrepi in z ukrepi, ki jih še pripravljata prosvetno ministrstvo, bo vlada v veliki meri izvedla načelo, ki sta ga ponovno naglašala tako predsednik GRAL PERON, kakor tudi njegova gospa soproga, da argentinska država ne sme oklevati v svojih naporih, da omogoči vzgojo mladine v vseh predelih države in tako dviga kulturno stopnjo svojih državljanov.

francoska vojska postavljena na podreje-no mesto za nemško oboroženo silo. Po njihovem mnenju je Schuman storil veliko napako, ko ni dosegel, da se oboroževanje nemške vojske odloži, dokler se francosko oboroževanje popolnoma ne izvede. Jedro evropske vojske bi morala biti francoska armada, toda po sklepih v Lizboni izgleda tako, kakor da bo nemška vojska prejela opremo istočasno kakor francoska. Zgoditi pa se lahko, da se Francija še globlje zaplete v težave v svojih kolonijah; tedaj bo položaj francoske oborožene sile v Evropi nemogoč. Nova moderna nemška vojska bo sicer oborožena za sodelovanje v evropski vojski, toda kdo ve, ali bo tedaj v Nemčiji na oblasti vlada, ki bo ostala zvesta pogojem, ki so veljali, ko se je ta nemška vojska opremljala.

Pred novo nevarnostjo nemške oborožene sile pa ne svare samo degaulloveci, ampak tudi druge stranke desnice. Še bolj pa vpijejo proti temu komunisti, seveda ne iz razlogov francoske varnosti, ampak zaradi tega, ker imajo tak analog iz Moskve.

SOVJETSKE PONUDBE ZA MIROVNO POGODBO Z NEMCIJO

Sovjeti so bili vedno proti temu, da bi se zahodna Nemčija oborožila, zlasti pa so bili proti temu, da bi nemška težka industrija spet izdelovala orožje. Oboje bi koristilo zahodnim evropskim silam, bilo bi pa naperjeno proti sovjetom.

Ko se tako v Franciji pripravljala kriza zaradi sodelovanja Nemčije pri skupni obrambi, so sovjeti v Moskvi šli na delo in Angliji, Franciji in Združenim državam dostavili noto, v kateri predlagajo, da naj se skliče konferenca štirih zunanjih ministrov, ki naj pripravi mirovno pogodbo za Nemčijo. V tej noti predlagajo sovjeti, da naj se sklene mirovna pogodba z nemško vlado, ki bo vlada za vso Nemčijo, terjajo umik vseh tujih oporišč iz Nemčije, ponujajo oborožitev Nemčije in pristajajo tudi na produkcijo nemške vojne industrije. Po sklenjeni mirovni pogodbi naj postane nova združena Nemčija članica Organizacije združenih narodov.

Sovjetska nota je sestavljena tako, da služi sovjetskim računom v Franciji in v Nemčiji. Ako francoski opoziciji uspe odstraniti Schumana, tedaj bo Francija na predlagani konferenci štirih vele-sil lahko znova sprožila vprašanje nem-

ške oborožitve in njenega pomena; pri sestavljanju mirovne pogodbe za Nemčijo bi lahko francoski delegati računali na sovjetsko sodelovanje, ko bi se določil bodoči položaj Nemčije. Ker bi po zgledih dosedanje sovjetske taktike bila pogajanja za mirovno pogodbo spet zelo dolga, bi Francija mogla računati na ugodnejši položaj pri pogajanjih za položaj Nemčije. — Nemčiji sami pa so sovjeti s to noto tudi dali mnogo vab, ki bodo po svoje vplivale na nemško javno mnenje. Sovjeti pristajajo na nemško oborožitev in na obnovo nemške težke industrije — oboje je dovolj tehtno, da lahko navduši celo bivše naciste.

Toda prvi odmevi sovjetske ponudbe so zelo jasni. Zahodne velesile odklanjajo sovjetske ponudbe za pogajanja in navajajo, da je že dovolj zgledov o tem kako se znajo sovjeti pogajati. Za pogodbo z Avstrijo so imeli zastopniki štirih velesil že 270 sej, pa ne pridejo nikamor naprej in to zaradi sovjetskega sabotažiranja. — Na Koreji trajajo pogajanja za premirje že 9. mesec in še ni videti konca. — Sovjetske predloge za mirovno pogodbo z Nemčijo tedaj ni vzeti resno, ker kdo se more vezati na razgovore, ki lahko trajajo mesece in mesece ali pa celo leta in leta. Sovjetom gre pri tem predlogu samo zato, da preprečijo nemško sodelovanje v zahodni obrambni fronti in morebitno članstvo Nemčije v Atlantski ohrambni zvezi; za mirovno pogodbo z Nemčijo pa jim je zelo malo, kakor jim ni bilo za podpis mirovne pogodbe z Japonsko, kakor jim ni za pogodbo z Avstrijo in kakor jim ni za sklenitev miru na Koreji.

Slovenska mladina priredi “**Materski dan**” v počastitev svojih mater, v nedeljo 23. marca na Belgrano. Ob 17.30 so v kapeli litanije, da pomolimo za naše matere, nato v dvorani akademija. Vsi vljudno vabljeni!

† DR. MATIJA MURKO

V Pragi je umrl upokojeni vseučiliški profesor slavist Dr. Matija Murko. O velikem slovenskem učenjaku bomo v prihodnji številki objavili izredno lepo in pregledno študijo g. prof. Alojzija Gerziniča.

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

USA: USA bo izvedla nove atomske poskuse v poletnih mesecih v državi Las Vegas, na tihomorskem otočju Eniwetok in na otočju Marshall. — Ameriško vojni ministrstvo je objavilo, da so sovjetski špijoni ukradli in prefotografirali tajni dnevnik majorja Growa, do nedavna ameriškega vojaškega atašeya v Moskvi. V dnevniku je med drugim baje tudi zapisal, da bo do spopada med ZSSR in USA prišlo v letošnjem letu. — Truman je zahteval od kongresa odobritev novih kreditov za vojaško in gospodarsko pomoč svobodnim državam. Pomoč naj bi razdelili takole: Evropa: 5889 milijonov dolarjev, Bližnji Vzhod in Afrika 802 milijona, Azija in Pacific 1019 milijonov in latinska Amerika 84 milijonov — dolarjev. — V New Yorku je izbruhnila splošna železničarska stavka za povišanje plač. Vojska namerava prevzeti vodstvo železnic, dokler stavka ne bo prenehala. — Senator Taft je obtožil Trumana, da "ni bombardiral Mandžurije, ker je hotel ugoditi britanski politiki v korejskem vprašanju." Po njegovem mnenju ZSSR v tem slučaju ne bi vstopila v vojno proti USA. Taft tudi poudarja, da britanska politika na Daljem vzhodu izroča vso Azijo v roke komunistom. — Ameriško vrhovno sodišče je objavilo sklep, da bo USA izgnala vse tuje, ki so ali ki so kdaj koli bili člani komunistične stranke. — USA, za njo pa tudi Anglija, Francija in Nizozemska so objavile, da so omejile gibanje sovjetskih diplomatov na svojem državnem ozemlju. V Londonu se bodo sovjeti smeli gibati na področju z radijem 35 km, v Washingtonu z radijem 30 km, v Parizu 50 km in na Nizozemskem samo v južnih provincih. V vseh teh državah morajo za potovanje na daljše proge sovjeti prositi za dovoljenje odgovarjajočega zunanjega ministrstva vsaj 48 ur pred potovanjem. Oredba zadene vse sovjetske trgovske zastopnike, dopisnike Tassa in vse njihove družine.

KUBA: Na otoku Kubi v srednji Ameriki je general Fulgencio Batista izvedel državni udar in prevzel oblast. Dosedanji predsednik Prío Socarras je baje zbežal v USA. Po vsem otoku vlada red in mir. Revolucija ni zahtevala žrtve.

URUGUAY: Uruguajska vlada je prepovedala Kontinentalni mirovni kongres ki naj bi se vršil od 11. do 16. marca. Kongres, ki ga vodijo komunisti, je že bil prepovedan tudi v Rio de Janeiro.

ZAH. NEMČIJA: Uradni rezultati nedeljskih volitev v jugozahodni Nemčiji pomenijo zmago Adenauerja. Njegova krščansko - demokratska stranka je v skupščini dobila 50 sedežev, socialdemokrati 33, svobodni demokrati 23, begunske stranke 6 in komunisti 4 sedeže. Komunisti so doživeli popoln poraz.

AUSTRALIJA: Avstralski ministrski predsednik je objavil, da bo Avstralijska skoraj popolnoma ustavila uvoz, da bo s tem rešila vprašanje tujih deviz. Uvoz nekaterih živilskih produktov bo dovoljen znova verjetno šele 1. 1960, če ne bodo prej doma povečali produkcije.

JAPONSKA: Japonska zahteva vrnitev Kurilskih otokov in delov otoka Sakhalin, ki jih ima zasedene ZSSR. Japonski zun. min. je tudi izjavil, da bo morala sovjetska misija v Tokiju takoj zapustiti Japonsko, čim bo urejeno razmerje z zasedbenimi silami po končni ratifikaciji mirovne pogodbe.

PAKISTAN: Pakistanski zunanji min. Zafrullah Khan je izjavil, da se odnosi med Vzhodom in Zahodom bitro približujejo trenutku, ko bo lahko položaj "ušel eni ali drugi strani iz rok in bomo imeli nenadoma celo vrsto Korej".

Za železno zaveso

ZSSR: ZSSR je pričela v izvajanjem izrednih varnostnih ukrepov na vsem področju evropske Rusije. Vso vojno industrijo preseljujejo v Azijo za Ural. Menijo, da so sovjetske oblasti zaradi teh ukrepov omejile tudi gibanje tujih diplomatov po sovjetskem ozemlju. Prvič so omejili gibanje 1. 1948. Letos 16. januarja pa so poimensko določili cela področja, kamor tuji diplomati sploh nima dovoljenja. Tako področja so: centralna Azija, Armenija, baltičsko področje, Bela Rusija in zahodna Ukrajina. Potovanje je prepovedano v zahodni Rusiji skozi Poltavo, Harkov, Kirovgrad, Pskov, Vitebsk, Gomel, Jaroslavl, Briansk in Kijev. Južno od te linije prepovedanih mest ležijo glavna letalska oporišča ZSSR za sovjetske dolgoletne bombnike, s katerimi dosežejo Balkan, Italijo in del Sredozemlja.

Za svobodo narodov, ki trpe pod komunističnim nasiljem

Dne 7. januarja je imel Odbor za Srednjo Evropo v Washingtonu svojo sejo. Razpravljali so o mednarodnem položaju v zvezi s konferencami, v Londonu in Parizu ter razgovori predsednika Trumana s predsednikom angleške vlade Churchillom.

Resolucija poslana v London

Londonski konferenci je odbor poslal naslednje pismo:

"Člani odbora za Srednjo in Vzhodno Evropo pošiljajo iskrene pozdrave vsem udeležencem konference za Srednjo in Vzhodno Evropo v Londonu. V zvezi s to konferenco želimo poudariti naslednje:

"V našem odboru je včlanjenih 23 največjih demokratičnih strank iz dežel za železno zaveso. Vsi pozdravljamo misel Združene Evrope in smo pripravljeno sodelovati pri njeni ustvaritvi. Narodi za železno zaveso, ki so sedaj zasužnjeni, streme in hrepene, da bi dosegli svojo neodvisnost po načelu samoodločbe. Hočejo sodelovati v delu za Združeno Evropo kot njeni enakopravni deli po svojih zastopstvih. Prepričani smo, da Evropa, ki je dejansko politična in gospodarska enota, ne more trajno ostati razdeljena v dva sovražna tabora. Neobhodno je potrebno, da se uporabi načelo federacije ali načelo pokrajinskih zvez, da bi ljudstva Srednje in Vzhodne Evrope ne postala zopet igrače v politiki velikih sil, ki bi jih mogle izigravati drugo proti drugemu, ampak da bi se razvijala v polnem sodelovanju in zavarovana s skupnimi obrambnimi silami kot bistveni del Združene Evrope.

"Narodi Srednje in Vzhodne Evrope so žrtve sedanjega stanja in nikakor niso odgovorni zanj. Ti narodi se niso mogli ubraniti napadalcev, ki so jih po vrsti napadli in njihove usode so bile pogosto odločene brez njihovega sodelovanja, čisto proti njihovi jasno izraženi volji. Tako so postale njihove dežele zasužnjene. Zato ti narodi prav v nikakem oziru ne nosijo krivde za zločine režimov, ki so jim bili vsiljeni. Nikdar naj se ne uporablja beseda "sateliti" za narode, ampak kvečjemu za te režime.

"Kakor hitro bo padel komunizem, se mora v Srednji in Vzhodni Evropi vzpostaviti popolna demokracija. Če so kje pred vojno bili kakšni nedemokratični režimi, ti ne smejo več priti na oblast.

"V želji, da bi se v polni meri upoštevala načela o človeških osnovnih pravicah kakor so napisana v listini Zdr. Narodov, in da bi se storilo vse, kar more pospeševati splošno blaginjo in trajen mir, izjavlja naš odbor naslednje:

"Vsa politična oblast izvira iz naroda in narod jo nadzoruje.

"Politične pravice posamezne osebe so: svoboda misli, svoboda govora, združevanja in zborovanja. Te pravice morajo biti priznane in zavarovane.

"Demokratične politične stranke naj imajo popolno svobodo svojega delovanja.

"Volitve morajo biti svobodne, volilci brez strahu in pritiska.

"Vlade se bodo sestavljale po načelih demokratičnega parlamentarizma iz parlamentarnih skupin.

"Vsa politična zastopstva bodo pod nadzorstvom ljudstva in mandati se bodo obnavljali v rednih in pogostih presledkih.

"V vseh krajevnih zadevah se mora vpeljati učinkovit sistem krajevne avtonomije.

"Priznana in zajamčena mora biti svoboda cerkva in svoboda veroizpovedi.

"Smatramo, da je že sedaj treba poudariti neka vodilna načela, ki naj veljajo za reorganizacijo kmetijstva v deželah Vzhodne in Srednje Evrope po njenem osvobojenju. Ta načela so:

"Kmetijstvo mora biti v rokah posamičnih kmetijskih gospodarjev in družin. Zemlja naj bo v lasti tistih, ki jo obdelujejo.

"Razvoj, izboljševanje in povečanje kmetijske proizvodnje naj pospešuje svobodno in prostovoljno sodelovanje v združništvu, ki je neodvisno od vlade. Take prostovoljne kmetijske skupnosti naj organizirajo in nadzirajo člani sami.

"Največje važnosti je, da že sedaj svečano izjavimo in jamčimo, da bo zemlja last posameznih lastnikov in da podčrtamo misel svobodnega združništva. Očito je, da bodo množice ljudstva v Srednji in Vzhodni Evropi z nezaupanjem sprejele vsak program, ki bi omejeval njihove pravice do zemlje in pridelkov ali program, ki bi bil dvoičen glede lastnine ali pa glede svobodnega gospodarjenja. Z ozirom na njihove iz-

kušnje pod komunističnimi vladami ne bodo kmetje Srednje in Vzhodne Evrope zadovoljni prav z ničemer drugim in z nič manj kot le s polno lastninsko pravico do zemlje in s polno svobodo razpolaganja v svojem gospodarstvu. Ti dve svoboščini sta pa že sami tako močni, da moreta zagotoviti polno sodelovanje kmetijskega prebivalstva v prizadevanjih za politične svoboščine, za socialno varnost in za gospodarsko obnovo ter napredek v vsaki deželi. Ti dve svoboščini sami bosta najbolje podžgali kmete, da bodo povečali pridelovanje.

"Seveda pa bodo politične, socialne in gospodarske razmere, ki bodo vladale v vsaki deželi ali v celem področju takrat, ko bo osvobojenje nastopilo, v veliki meri določale sredstva in načine, ki jih bo treba uporabiti, da bi se čim popolneje dosegli gori omenjeni cilji.

"Državljanji imajo polno pravico, da svobodno ustanavljajo združenja, da bi boljše mogli braniti svoje zakonite pravice. Odbor za Srednjo in Vzhodno Evropo smatra za nujno in neobhodno, da se upostavi popolna svoboda in avtonomija za stanovske organizacije delavcev, nameščencev, lastnikov in posestnikov, kakor tudi drugih stanov. Jamčiti je treba delavstvu popolno svobodo, da samo razpolaga a svojo delovno močjo in da ima popolno svobodo v izbiri zaposlitve.

"Bodoči gospodarski sestav Srednje in Vzhodne Evrope naj temelji na načelu zasebne podjetnosti in zasebne lastnine in na zaščiti pravic delovnih ljudi. Najboljše je zajamčena moč narodnih gospodarstev, če so razdeljena na čim večje število manjših, neodvisnih gospodarskih edinic. Državna uprava se sme vmešavati v narodno gospodarstvo le, kadar je to nujno iz splošnih, vsenarnodnih koristi in le takrat, kadar se izvrši po sklepu svobodno izvoljenih narodnih zastopnikov in v okviru veljavne ustave.

"Odbor za Srednjo in Vzhodno Evropo prosi Konferenco v Londonu, da prednje upošteva in vključi v svoje sklepe in odločbe.

"Washington, 7. jan. 1952."

Brzjavka Trumanu in Churchillu

Pri isti seji je odbor sklenil poslati naslednjo brzjavko predsedniku Trumanu in predsedniku angleške vlade Churchillu:

"Člani odbora za Srednjo in Vzhodno Evropo, združenja demokratičnih političnih zastopnikov v begunstvu, Vam s svoje seje dne 7. januarja 1952 pošilja-

"Nadaljevanje mirovnih razgovorov na Koreji nima več nobenega smisla"

Dolgotrajni korejski mirovni razgovori so na mrtvi točki. Však dan pričakujejo celo popolne prekinitve razgovorov po Joyevi izjavi, da "nadaljevanje pogajanj nima prav za prav nobenega smisla več." V pojasnilo k tej izjavi uradni krogi navajajo, da še ni prišlo do popolne prekinitve pogajanj, da pa je sedaj vrsta na komunistih, da "izvedejo naslednjo potezo, če hočejo, da se razgovori premaknejo z mrtve točke." Kaj naj bi ta poteza bila ne povedo. Menijo pa, da je lahko: 1. popuščanje na zahtevah in vsaj delen pristanev na nekatere ameriške predloge, ali pa 2. odhod rdeče delegacije in sprožitev nove, doslej največje spomladanske ofenzive s ciljem izгона Amerikancev s Koreje. Na to drugo možnost vojaški strokovnjaki bolj računajo, kakor na prvo. Poveljnik 8. armade Van Fleet je izjavil, da "ne bo presenečen nad novo kom. ofenzivo", da pa jo bo znal ustaviti, če-

Nova razzsodba o višini odškodnine ob odpustu iz službe

Smo že pisali o tem, da ima delavec, ki je bil odpušen iz službe, pravico do dvojne odškodnine, razen v nakaterih v zakonu naštetih primerih težke kršitve discipline, ko delavcu ne gre nobena odškodnina, in razen v primeru odpusta iz službe zaradi pomanjkanja dela, ko gre delavcu samo enojna odškodnina. Glede višine te odškodnine pa so delavska sodišča različno tolmačila tozadevno zakonsko določilo. Dne 25. sept. lanskega leta pa je vrhovno sodišče (Suprema Corte) za provinco Buenos Aires razzsodilo takole: Po čl. 157 zakona št. 11.729 gre odpuščenemu delavcu odškodnina, ki znaša toliko polovičnih mesečnih plač, kolikor let službe ima delavec pri dotičnem delodajalcu. Ostanek treh mesecev se računa za celo leto. V nobenem primeru pa ne sme biti ta odškodnina manjša od enomesečne plače niti ne sme zna-

šati več kot 500.— pesov za vsako leto službe. Toda Dekret št. 33.302 pa je določil v čl. 67, da gre delavcu dvojna odškodnina t. j. še enkrat višja od one, ki je predvidena v čl. 157 zakona št. 11.729. To dvojnost pa je treba razumeti tako, da se je podvojila doba in znesek. Ko je na pr. nekdo služboval tri leta in štiri mesece, temu gre torej osem mesečnih polovičnih plač kot odškodnina (za vsako leto službe torej dve plači in za štiri mesece tudi še dve plači). Višina te enomesečne plače pa sedaj ne znaša samo 500.— Pesov temveč se je podvojila in znaša 1.000.— pesov.

Ko je imel ravnokar navedeni delavec 1.000.— pesov mesečne plače in je bil po treh letih in štirih mesecih odpušen, ne zaradi težkega disciplinskega postopka in ne zaradi pomanjkanja dela, ima

jo najtoplejše pozdrave in najboljše želje za popolen uspeh Vaših namenov in prizadevanj. Apeliramo na predsednika Združenih držav in vlade Združenega kraljevstva, da ne izgubita izpred oči obupnega položaja zasužnjenih narodov, ki trpe pod jarmom komunistične tiranije in sovjetskega imperijalizma in da napravita načrte, ki so potrebni, da bi se pomagalo osvoboditi stoindvajset milijonov ljudi v Srednji in Vzhodni Evropi. Smatramo, da je vzpostavitev svobode in demokracije v vseh teh deželah edina solidna osnova za svobodno in združeno Evropo, za varnost in trajen mir v Evropi in v celem svetu". Brozjavka v Strassbourgh

Na naslov evropske posvetovalne skupščine v Strassbourghu, je odbor poslal naslednjo brzjavko:

"Člani odbora za Srednjo in Vzhodno Evropo pozdravljajo Evropsko posvetovalno skupščino v Strassbourghu. Poudarjajo, da so prepričani, da je mogoče doseči Združeno Evropo in mir na svetu le, če se osvobodijo narodi Srednje in Vzhodne Evrope tako, da ne bodo več sužnji komunistične tiranije in da bodo mogli svobodno pristopiti k ostali Evropi, ki so njen živi del in se z njo združiti v močno demokratično in miroljubno zvezo. V namenu da bi se dopolnilo delo posvetovalne skupščine, prosimo, naj bi svobodni in demokratično izvoljeni zastopniki narodov teh pokrajnih čimprej dobili možnost in priliko, da bi sodelovali v Evropski posvetovalni skupščini."

Resolucijo in brzjavke so podpisali:

Predsednik Ferenc Nagy, predsednik Madžarske stranke malih posestnikov, Miha Krek, predsednik Slovenske ljudske stranke, Vladko Maček, predsednik Hrvatske kmetijske stranke, Istvan Barankovics, predsednik Madžarske demokratične ljudske stranke, Jožef Cerny, zastopnik češke agrarne stranke, George M. Dimitrov, tajnik Bolgarske kmetijske stranke, Hassan Dosti, predsednik Albanske kmetijske stranke, Kornel Filo, bivši slovaški minister, Stanislav Mikolajczyk, predsednik Poljske kmetijske stranke, Štefan Osusky, bivši češkoslovaški ambasador, Karoly Payer, predsednik Madžarske socialistične stranke, Zoltan Pfeifer, predsednik Madžarske neodvisne liberalne stranke, Augustin Popa, zastopnik Rumunske kmetijske stranke, Vaclavas Sidikanskas, bivši litvanski ambasador, in Constantine Vioianu, bivši rumunski minister zunanjih zadev.

ARGENTINA

Predsednik gral Peron je sklenil podariti državi vse svoje mesečne prejemke, ki mu po zakonu pripadajo kot predsedniku republike.

Predsednik gral Peron se je s svojo gospo soprogo Evo Peron prejšnjo nedeljo udeležil slavnosti ob odprtju velikega in modernega avtodroma v Bs. Airesu. Popoldne so bile na njem že prve mednarodne avtomobilske dirke, pri katerih sta dosegla najboljše uspehe Fangio in Gonzalez.

Statistični urad ministrstva za tehnične zadeve je izdal statistične podatke za mesec januar t. l. Iz objavljenih podatkov je razvidno, da je imela Argentina ob koncu leta 1951 17.865.000 prebivalcev, kar predstavlja 460.000 prebivalcev več, kakor pa jih je imela pred enim letom. Če bo prebivalstvo Argentine številčno naraslo tudi v bodoče v istem tempu, t. j. za 115.000 v vsakem četrtletju, potem bo Argentina ob koncu marca t. l. imela 18.000.000 ljudi. Po četrtem splošnem štetju ob koncu leta 1950 je bilo v Argentini 453.000 več moških, kakor žensk. Tako razmerje v glavnem obstaja še danes, vendar pa samo med novimi naseljenci. Med domačini imajo ženske večino ter je bilo po podatkih iz leta 1950 skoro 3.000 žensk več, kakor pa moških. Zvezna prestolnica je imela ob koncu lanskega leta 3.344.000 prebivalcev, provinca Buenos Aires pa 4.723.000. Buenos Aires in provinca Buenos Aires imata skupno 8.067.000 prebivalcev, kar predstavlja nekaj manj kot polovico vsega prebivalstva republike. Za provinco Buenos Aires ima največ prebivalcev provinca Santa Fe in sicer 1.867.000, za to pride prov. Cordoba z 1.680.000 prebivalcev, ostale provincije pa imajo manj kot en milijon prebivalcev in si slede takole: Entre Rios 882.000, Tucuman 684.000, Mendoza 677.000, Corrientes 590.000, Santiago del Estero 559.000 in nova provinca Presidente Peron 505.000, ki ima sedaj prvič več kot pol milijona prebivalcev.

Ellsworth Bunker, dosed. ameriški veleposlanik v Argentini, ki je v istem položaju prestavljen v Rim, se je pred dnevi poslovil od predsednika grala Perona. Zunanji minister dr. Remorino je v čast odhajajočemu ameriškem diplomatu priredil v torek poslovilno kosilo, na katerega so bili povabljeni najvišji državni predstavniki in člani diplomat. zbora. Včeraj je Ellsworth odpotoval iz Argentine v USA.

Predstavniki brit. veleposlaništva in min. za za trgovino pripravljajo gradivo za razgovore gospod. strokovnjakov obeh držav radi sklenitve nove trgovinske pogodbe med Argentino in Vel. Britanijo.

Dr. Juan B. Lusardo, brazilski veleposlanik v Argentini, se je po tridesetnem bivanju v Rio de Janeiro, kjer je imel več razgovorov s predsednikom Braziliije Vargasom, te dni vrnil v Bs. Aires z letalom argent. vojnega letalstva. S seboj je prinesel tudi osebno poslanico predsednika sosednje republike za predsednika grala Perona. Po vrnitvi dr. Lusarda se bodo razgovori za obnovo trgovinske pogodbe med obema državama pospešili in zaključili.

V Kordiljerih je zadnje dni močno snežilo. Vsi vrhovi andskih gora so bili pokriti z debelo plastjo snega, kljub silni vročini, ki pritiska skoro po vseh provincih.

Argentina je v oktobru mesecu lanskega leta uvozila iz inozemstva raznega industrijskega blaga in izdelkov v vrednosti 1.176.000.000 Pesov.

pravo do odškodnine zaradi odpusta v višini 8 mesečnih polovičnih plač t. j. do 4.000.— pesov. Po stari interpretaciji bi imel pravico samo do 2.000.— pesov. Delavska sodišča v provinci Buenos Aires se morajo odslej držati gornje razlage zakonitih določil o odškodnini. Vprašanje je, kaj bodo storila sodišča v glavnem mestu. Sm. R.

RAZSTAVA SLOV. AKAD. SLIKARJA BOŽIDARJA M. KRAMOLCA V KANADI

Slov. akad. slikar Božidar M. Kramole je za svojo tridesetletnico rojstva pripravil razstavo svojih najnovejših del v družbi še drugih petih priznanih kanadskih grafikov. Razstava je v torontski "Picture Loan Society". Zanj je veliko zanimanje ter bomo o njenem uspehu, predvsem pa o uspehu našega rojaka Božidarja M. Kramolca še poročali.

Novice iz Slovenije

SE O NOVOMEŠKEM PROCESU

V zadnji številki "Svobodne Slovenije" smo objavili poročilo brit. agencije "Reuter" o procesu, ki so ga Titovci vprizorili proti napadalcem na škofa Vovka na novomeški žel. postaji dne 20. jan. t. l. O tej komunistični sodni farsii smo naknadno dobili še nekaj podrobnejših poročil, iz katerih povzemamo glavne podatke:

Proces proti napadalcem na škofa Vovka je bil pred okrajnim sodiščem v Novem mestu. Na zatožni klopi je sedel glavni napadalec na škofa Vovka August Lenarčič, delavec iz Trebnjega, katerega je branil odvetnik Karel Kirn. Proces je bil tak, kakršni so vsi komunistični procesi. V dvorano so komunisti nagnetli najete ljudi, ki so stalno ploskali "junaku" Lenarčiču, ki na razpravi ni nastopal kot obtoženelec, ampak tožitelj ter je v svojih izjavah ostro napadal škofa Vovka in ostalo kat. duhovščino, ki noče kloniti pred komunističnim režimom. V istem smislu je seveda govoril tudi odvetnik Karel Kirn.

Javni tožilec je Lenarčiča obtožil naklepne poskusa hude telesne poškodbe, ker je napadalec, pri napadu na škofa Vovka uporabil tako snov, ki bi lahko povzročila celo smrt. Du hujših posledic po njegovi izjavi ni prišlo samo po "zaslugi ljudske milice". Kot obtežilno okolnost je navajal tudi to, da je Lenarčič zlorabil "spontan način demonstracije za to, da v celoti izvrši svoj naklep".

Lenarčič je le delno priznal svojo krivdo, popolnoma pa zanikal naklepno dejanje. Poudaril pa je z vso odločnostjo, da bi uporabil pač vsakršno sredstvo, ki bi mu bilo pri roki, da bi izrazil svoj gnev in sovraštvo do Antona Vovka in preko njega tudi do vse sovražne duhovščine. Pri teh besedah so komunisti v dvorani "junaku" Lenarčiču navdušeno ploskali.

Glede odvetnika Karla Kirna Titovsko časopisje navaja, da je "priprečljivo ovrgel trditve javnega tožilca, češ da je Lenarčič izvršil naklepno dejanje hude telesne poškodbe Lenarčičeveo dejanje je označil kot poskus lahke telesne poškodbe, storjene iz malomarnosti. Nastališče odvetnika Kirna se je postavilo tudi titovo "nepriustransko sodišče" ter je Lenarčiča spoznalo krivega "lahke telesne poškodbe, izvršene iz malomarnosti" in ga obsodilo na že znano kazen.

Po procesu je titovsko časopisje zmagoslavno zapisalo, da je s tem novomeški incident "razčiščen, vsem tistim reacionarjem pa, ki so iz tega hoteli ko-

vati svoj kapital, pa dan dostojen odgovor."

Ta proces v Novem mestu stališča svetovne demokratske javnosti do Titove komunistične diktature ni v ničemer spremenil. Ves svet je bil ob tem gnusnem in zločinskem napadu Titovih komunistov na visokega cerkvenega predstavnika v Sloveniji enodušen v obsodbi tega napada in nasilja, ki ga komunisti izvajajo nad predstavniki kat. Cerkve in vsemi tistimi, ki ga nočejo priznavati in se mu pokoriti.

NAGRADA PODPORNikom KOMUNISTIČNEGA NASILJA

Komunistični režim doma je za svojo podporo našel tudi nekaj duhovnikov, ki so za svoje usluge, ki jih izkazujejo komunistični "ljudski oblasti" in za odrekavanje pokorščino svojim škofom in Vatikanu, dobro nagrajeni. Vse lahko delajo, samo da hvalijo "pridobitve narodno-osvobodilnega boja" in da napadajo ostale svoje duhovne sobrate, ki so ostali zvesti svojim škofom in nočejo kloniti pred komunističnim nasiljem ter raje prenašajo vsa ponižanja in preganjanja.

Komunistični diktaturi naklonjeni duhovniki so si ustanovili tudi svoje društvo, ki se imenuje Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS. Ljubljansko glasilo komunističnega režima "Slov. Poročevalec" poroča, da so se dne 19. februarja zbrali v Ljubljani predstavniki Cirilmetodijskega društva in so za članke tega društva podpisali z ljubljansko komunistično vlado pogodbo o socialnem zavarovanju. Za svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko vlade LRS je pogodbo podpisal njegov podpredsednik Tone Fajfar, za duhovnike, člane CMD na predsednik Matija Medvešek in tajnik Janko Žagar. Slov. Poročevalec" navaja, da so podpisovanju te pogodbe še prisostvovali pomočnik predsednika Sveta za ljudsko zdravstvo in soc. politiko Fedor Kovačič, tajnik "verske komisije" Jože Lampret ter člana CMD dr. Stanko Canjkar in Avgust Štancer.

Predsednik CMD Matija Medvešek se je kom. oblastnikom zahvaljeval za to pogodbo ter zatrjeval, "da v naši socialistični domovini FLRJ Jugoslaviji vladata svoboda in enakopravnost." Istega dne popoldne je predsednik komunistične vlade Miha Marinko sprejel delegacijo CMD, v kateri so bili župnik Medvešek, katehet Žagar, prof. dr. Canjkar, župnik Rojht, župnik Dr. Kos, dekan Kurent, prošt Greif, župnik Voda, župnik Šmon in župnik Ronko. Ob

tej priliki je "tov. predsednika" pozdravil župnik Šmon, ki je svoj govor zaključil, da je "podpis tako ugodne in polne pogodbe o zavarovanju znak, da v Jugoslaviji ni govora o zapostavljanju vere, temveč znak izpolnjevanja ustavnih načel, znak o spoštovanju verskega čuta in vseh poštenih duhovnikov, ki priznavajo ljudsko oblast."

S temi drobtinami je komunistični režim nagradil tiste duhovnike, ki so mogli tudi po poskusu umora škofa Vovka skupno s komunističnimi nasilniki izjavljati, da v Titovi Jugoslaviji vladata "svoboda in enakopravnost" in da ni "govora o zapostavljanju vere."

Arhitekt Jože Plečnik je januarja meseca praznoval v Ljubljani 80. letnico svojega rojstva. Svet Tehniške visoke šole mu je ob tej priliki podelil naslov častnega doktorja.

V Ptujju so po več kot dveh letih dogradili nov železniški most čez Dravo. Most ima 7 velikih lokov iz železne konstrukcije ter je dolg 250 m.

Vet vlade LRS za prosveto in kulturo vlade LRS je radi "poenotenja pouka in osnovnih in srednjih šolah ukinitel poučevanje pouka verouka tudi v tistih šolskih poslopih, v katerih je bilo poučevanje verouka sedaj še dovoljeno. "Slov. poročevalec" to sporočilo objavlja pod naslovom "Uvajamo le to, kar so drugod po svetu že zdavnaj uvedli". Pri tem se sklicuje na izjavo nekega Franca Podržaja iz Ljubljane, ki se je iz USA vrnil domov in poročevalu ljb. lista izjavlja, da je cerkev v USA ločena od države in da v državnih šolah ne poučujejo verouka. Podržaj je tudi povedal, da imajo lahko katoličani v USA pravico ustanovljati svoje šole. — Da in ravno v tem je tudi svoboda v USA, da katoličani lahko imajo svoje šole in vanje pošiljajo svoje otroke. V Titovi komunistični diktaturi katoličani te pravice sploh nimajo ter celo kat. duhovščini odrekajo vsako pravico do vzgoje mladine. Zato naj komunistični oblastniki uvedejo še to, "kar so drugod po svetu že zdavnaj uvedli".

Huda zima v Sloveniji. Že v zadnji številki smo poročali o velikih snežnih zamezih po celi Sloveniji. Po poročilu, ki smo ga dobili od doma, je zapadlo koncem februarja v Sloveniji več metrov snega. V Ljubljani pa ga je bilo v središču mesta do 2 metra, v Rožni dolini pa celo 3 do 4 metre. Sneg je povzročil ognomno škodo, kajti pod njegovo težo so se vdrala ostrašča in dimniki. Pet dni v Ljubljani sploh ni bilo nikakega prometa. Na Starem trgu so kupi snega dosegli tako višino, da so ljudje, ki so hodili po teh kupih, lahko gledali v druga nadstropja hiš. V št. Peterski ulici so ljudje naredili kar predore iz ene strani ceste na drugo. Sneg je povzročil tudi več nesreč in tudi več mrtvih. Oblasti so mobilizirale vse moške letnikov 1920 do 1933, razen tega pa so spet formirali "prostovoljne udarne brigade" uz uslužbenec vseh podjetij in državnih uradov. Ljudje se boje potrebnih sunkov in so že prejsnji mesec — 26. februarja — seizmo-grafski aparati zaznamovali prvi tak sunek. Čutili so ga pa tudi ljudje.

Še več snega je zapadlo na Gorenjskem, Notranjskem, posebno pa v tolminskem kotu, kjer so zameti visoki čez 8 metrov. Popolnoma odrezanih od ostalega sveta je okrog 20 tolminskih vasi, katerim odmetavajo hrano z letali. Zelo naporno je bilo čiščenje železniških prog. Tako so progo od Verda do Ljubljane čistili s štirimi lokomotivami, ki so z največjo težavo potiskale počasni plug pred sabo in so v Ljubljano privozile po 12 urah.

Inozemska poročila pa navajajo, da so veliki snežni zameti zasuli neko naselje v Sloveniji in pokopali pod sabo 50 ljudi.

Umrlí so v Ljubljani: Franica Bezeljak, roj. Bayer, Elizabeta Beve, Kristina Lukič, roj. Keše, učiteljica na Ledini, Franc Bizjan, žel. upokojenec, Adolf Knol, zlatomašnik in župnik v p. Marija Fabijan, Jožefa Pokovec, roj. Žulj, Marija Omerza, Ivan Kavčič, upokojenec Mestne klavnice, Jožef Bizjak, žel. upokojenec, Simon Peitler, upokojen-

Izid nagradnega tekmovanja naših najmlajših pri rešitvi ugank v Koledarju-Zborniku Svobodne Slovenije za 1952

Dne 29. februarja t. l. je potekel rok za rešitev določenih ugank v mladinskem delu Koledarja-Zbornika Svobodne Slovenije za 1952. Zanimanje za reševanje ugank je bilo med slovensko mladino veliko. Iz vseh krajev so se oglašali naši mladi prijatelji ter nam pošiljali svoje rešitve. Kar veseli smo bili

Prevzvišeni g. dr. Rožman odpotoval v USA

Zadnje dneve svojega bivanja v Argentini je Prevzvišeni prebil na Martinu, kamor se je vrnil prejšnji četrtek popoldne iz hiše slovenskega bogoslovja v Adrogué. V petek zjutraj je maševal pri slovenskih šolskih sestrah na Pateralu, nato se je pa v mestu osebno zahvalil večjim dobrotnikom slovenskega semenišča. Zvečer je obiskal nekaj slov. družin v Floridi, naslednjega dne, v soboto, pa skupno naseljene hrvatske družine v Bs. Airesu. Na svoj 69. rojstni dan je Prevzvišeni pohitel zjutraj v Lanus ter je imel v župni cerkvi g. Janeza Hladnika ob osmih slovensko mašo in pridigo, nato si je ogledal slovensko naselje v tem kraju. Popoldne je bil najprej med slov. fanti, nato je pa bila ob štirih birma slovenskih otrok v župnijski cerkvi v Ramos Mejia. Prevzvišeni je imel najprej pridigo o pomenu in važnosti zakramenta sv. birme za krščansko življenje, zatem je pa ta zakrament podelil 92 slovenskim otrokom. Med cerkveno slovesnostjo je prepeval slovenske cerkveni pevski zbor iz Ra-

mos Mejia pod vodstvom g. Čemer-nika. Po končani birmi je Prevzvišeni obiskal še nekatere družine v Ramos Mejia.

Ponedeljek, 10. marca, je bil zadnji dan, ki ga je škof dr. Rožman preživel med Slovenci v Argentini. Dopoldne se je poslovil od župnika župnije Sv. Julije, g. Fz-galla, ki mu je dal na razpolago sobo v svojem župnišču za ves čas njegovega bivanja v Argentini. Sprejel je tudi več obiskov rojakov, ki so se prišli k njemu posloviti. V prvih popoldanskih urah se je odpeljal na letališče Ministro Pistarini na Ezeizo. Tu so se od njega poslovili g. rektor bogoslovja, vsi bogoslovni profesorji ter bogoslovci, predstavniki Društva Slovencev in odbora za slovensko semenišče. Z vsemi se je Prevzvišeni pristrčno pogovarjal vse do trenutka, ko se je moral posloviti in oditi v letalo, ki se je točno ob pol štirih dvignilo in odletelo proti Montevideo. Na letališču zbrani Slovenci so mu mahali v pozdrav in mu želeli srečno pot.

† Ing. Vinko Košir

Umril je 29. januarja na prisilnem delu v Belgradu. Pokojnik, ki je končal srednjo šolo v Mariboru, univerzo pa v Pragi, je bil več let uradnik Gospodarske zveze in pozneje Pokojniškega zavoda v Ljubljani. Znana dobričina nad vse vedrega značaja in vedno dobro razpoložen, je imel povsod veliko prijateljev. Bil je neumoren javni delavec v nameštenskih organizacijah, član Delavske zbornice in vedno in ob vsaki priliki zaveden Slovenec. Maja meseca leta 1945, se je z ostalimi slovenskimi begunci umaknil tudi on čez mejo in se nastanil začasno v Trstu. Ko so pa partizani proti koncu leta 1945 začeli znani lov na slovenske javne delavce, so decembra istega leta med drugimi ugrabili tudi njega, ki nikoli ni storil nikomur nobene krivice, ter ga nasilno odpeljali nazaj čez mejo. Tam je bil v zaporih v Ljubljani in v Mariboru z ostalimi ugrabljenimi nesrečniki, nakar so ga prepeljali v Beograd na prisilno delo, kjer ga je smrt rešila vsega trpljenja. Tako se pridružuje tudi inženir Košir veličastnemu številu slovenskih žrtev, ki so porok lepše bodočnosti našega naroda. Vsem sorodnikom, ki jih pokojnik zapušča v Evropi, zlasti pa njegovi sestri gospe Zori in svaku dr. Francu Bajlecu tu v Argentini, izrekamo naše iskreno sožalje.

V Sloveniji so pred kratkim imenovali nove direktorje za 3 večja industrijska podjetja. Za ravnatelja Tovarne gline in aluminija v Srnišču pri Ptujju je bil imenovan član CK KPS Stane Bizjak, za direktorja Tovarne dušika v Rušah član CK KPS Martin Greif in za ravnatelja tovarne koles ter pisalnih strojev "Rog" v Ljubljani član CK KPS Tine Dolinšek. Poročilo o imenovanju vodilnih komunistov za ravnatelje v gornjih treh industrijskih podjetjih prav nič ne omeja strokovne sposobnosti novoimenovanih ravnateljev, pač pa poudarja, da prihajajo na te položaje "preizkušeni ljudje iz našega političnega (t. j. komunističnega op. ur.) življenja.

BRIDKE RESNICE V ŠALI

V Ljubljani že več let izhaja humorišični list "Pavliha". Kot vse drugo tamkajšnje časopisje, mora tudi on peti — enoglasno, včasih se pa le, čeprav ne hote, dobro odreže. Tako se je lani postavil z naslednjimi "Prispodobami iz Ljubljane", ki jih ponatiskujemo kar dobesedno, saj potrjujejo to, kar mi vedno poročamo. Glase se: Dolg — kot rep pred kinom...; počasen — kot tramvaj...; vztrajen — kot gospodinja...; drag — kot pecivo v slaščičarni Slon...; slab — kot torte v isti slaščičarni...; dober — kot pecivo pri "Petričku...; ravnodušen — kot dijak do cvekov...; otožen — kot špekulant oz zaplenjenem blagu...; nemogoče — kot mleko na starostne karte...; razrit — kot cesta pred Pošto...; umazan — kot kaka izložba...; egromen — kot kupi smeti ob Ljubljani...; dolgočasen — kot Pavliha...;

Tako "Pavliha", ki si ni upal zapisati še najvažnejše, pa jo bomo zato dodali mi, namreč.

Bel — kot dandanes "rdeča" Ljubljana...

lo včeraj. Izzrebaní so bili naslednji ter jim je sreča naklonila sledeče dobitke:

1. Ivica Stanjko, Ciudadela — Fran Levstik: Martin Krpan, velika knjiga z ilustracijami Lojzeta Perka. Založba: Slovenčeva knjižnica. 2. Marko Bajuk, Godoy Cruz — velika kolekcija barvnih svinčnikov. 3. Marjeta Smersu, San Martin — Mladinska knjiga "Naša beseda". 4. Tinko Štefe, Transradio — Francese Hodgson Burnett "Mali lord fauntlerov". Roman. 5. Pavlina Hirshegger, Mendoza — Aktovka. 6. Marija Avanzo, Quilmes. Svinčniki in druge šolske potreščbine. 7. Marija Ana Žumer, Mendoza. Koledarji Svobodne Slovenije za leta 1949, 1950, 1951 in 1952. 8. Julka Lužovec, Quilmes — Stoječa plaketa Sv. Družine. 9. Angelca Jerovšek, Guaymallen — Mendoza — Avtomatični svinčnik. 10. Franci Tomazin, Haedo — Kolekcija barvnih svinčnikov. 11. Daniel Žumer, Mendoza — Mladinska knjiga "Naša beseda". 12. Kati Grintal, Mendoza — Kolekcija šolskih zvezkov in pesrnik. 13. Mira Lužovec, Quilmes — Polnilo pero. 14. Olga Štern, Mendoza — Kolekcija šolskih zvezkov. 15. Francica Avguštin, Bs. Aires — Birnec. 16. Mici Štern, Mendoza — Denarnica. 17. Janez Štern, Mendoza — Mladinska knjiga "Naša beseda". 18. Jožica Tomazin, Haedo — Slika Sv. Jožefa. 19. Rezka Štrin, Godoy Cruz — Mendoza — Mladinska knjiga "Naša beseda".

Ostalim pa, ki pravih rešitev tokrat niso zadeli, želimo več sreče pri rešitvi ugank v Koledarju-Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1953.

Nagrade so od nedelje, 16. t. m. dalje na razpolago v pisarni Društva Slovencev ali upravi Svobodne Slovenije, Victor Martinez 50, Buenos Aires. Kdor le more, ga lepo prošimo, da nagrade dvigne osebno in čim prej, da ne bomo imeli nepotrebnih stroškov s pošiljanjem.

Slovenski spominski križ na Cerro Capilla

Bariloche, 26.II.52.

Naglo brzi motorni čoln po jezerski gladini. Modre vode se zajedajo med gorske vence v dolgih in ozkih rokavih. Tja proti zahodu se izgublja Brazo Puerto Blest med navpičnimi stenami in med masivoma Lopeza in Capille se vleče dolgi Želostni zaliv (Brazo Tristeza).

Vrh Capille (2200 m) se je pravkar odkril nad skalnatim grebenom, ki proži strma pobočja v globino proti jezeru. Oči slovenskih alpinistov v čolnu naglo prelete konico trikotne gore in se radostno zjasnijo:

"Imenično se vidi".

Naloga je končana, težavno delo opravljeno. Prav gotovo ni bila majhna reč znositi v dveh dneh težke železne kose z jezerske obale v one nebatične višine. Na pustno nedeljo je sonce neusmiljeno pripekalo in pot navkreber po hsti in budournikovi strugi brez vsake steze je bila resnično naporna. Še dolgo-progaš Jerman in tronadorski vodnik Pangerc sta imela dovolj, kaj šele drugi udeleženci desetčlanske karavane, od katerih je vsak po svojih močeh otovorjen pihal in se trudil proti slemenu. Mirna gorska dolina "Ob lagunah" je zvečer sprejela vso družico v svoje okrilje, taborski ogenj je zaplapolal, gđc. Marička, edina ženska članica ekspedicije, je pripravila čaj in med skalovjem in snežiščih razsežne krnice se je oglasila slovenska pesem.

V ponedeljek je šlo po grebenu še dokaj hitro, a couloir pod vrhom, ki v ničemer ne zaostaja za Jalovčevim, je predstavljal resno oviro. Tončku je pripadla častna, a težavna naloga, da je izsekal v ledeno strmino v vsej dolžini ozebnička primerne stopinje, kar je vzelo nekaj ur časa. Tudi skale pod vrhom,

z lahkim plezanjem, so povzročile precej zamude.

Medtem ko so se strokovnjaki spravili na delo, da sestavijo iz sedmih kosov štiri metre visoki križ, so se nestrokovnjaki odpočivali, opazovali razgled in posrkali vso tekočino, kar je bilo na razpolago v čutarah, konzervah in sadju.

Sestavljanje je trajalo kake tri ure in ob petih popoldne je prišel slovesni trenutek, ko se je križ ob združenem naporu cele skupine začel dvigovati. Ni bilo lahko dvigniti brez vsakega potrebnega orodja na izredno skrčenem prostoru tistih 250 kilogramov, a slednjč je bilo tudi to delo opravljeno. Filmanje, slikanje, posvetilo v knjigi: "V spomin našim mrtvim v vojni in v spomin planincem, ki so umrli v gorah ta križ na Kapeli".

Ki na oporne vrvi obesimo argentinsko in slovensko zastavo. Dan je čudovito mirer in svetla. Skozi srebrne oblake svetli sonce kot skozi prosjone pajčolan. Vse okrog nas neobljudene gorske verige, samotne lagune v visokih krnicah, venci modrih jezer. V daljavi čepa Bariloche, komaj se razločijo bele pičice med zelenjem. Tam buči Carneval, ropotajo jazzi, uganja svoje norčije človeška neumnost. Na medeninasti plošči našega križa se blesti latinski napis: In hoc signo vinces (V tem znamenju boš zmagal). Zmaga ideje nad materijo, zmaga duhovnosti nad posvetnostjo, zmaga slovenske odločnosti nad ovirami in težavami življenja: to pomeni za nas vse, za kristjane in skeptike, slovenski križ na Cerro Capilla.

Udeleženci ekspedicije, ki je postavila križ gđc. Marija Brajdih, 11-letni Peter Habjan, France Jerman, Tonček Pangerc, Joško Simič, Blaž Razinger, Milan Godec, Slavko Adamič, Božo Eiletz, dr. Vojko Arko. VA.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

PRAZNIK SLOVENSKIH FANTOV

Slovenska fantovska zveza — ustanovljena 6. marca 1949 — je v nedeljo, 9. marca t. l. praznovala triletnico svoje obstoja. Za ta lep praznik je med slovenske fante prihitel prevzvišeni g. dr. Rožman. V župnijski dvorani v Ramos Mejia se jih zbralo več kot sto fantov ki so Prevzvišenega ob vstopu v dvorano navdušeno pozdravili. Pozdravne besede Prevzvišenemu je spregovoril predsednik SFZ g. Janez Langus, ki je toplo pozdravil tudi številne naraščajnike, ki so se ta dan uvrstili med fante. Sledila je deklaracija Igorjeve pesmi "Škofu Gregorju za god" takoj nato pa je povzel besedo Prevzvišeni ter je imel na fante izredno lep nagovor.

Prevzvišeni je med drugim izvajal: Slovenska fantovska zveza — tri besede, vsaka s svojim posebnim pomenom SLOVENSKA: božji načrt, božja volja je, da je nekaj kapljic našega naroda kanilo v tuje morje. Držite, gojite, ohranite slov, svojstva, pesem, besedo s ponosom. Prilastimo si dobre lastnosti naroda, med katerim živimo, da se obogatimo vrtno, ko pride za to čas. Pa tudi če čas te vrtnice ne pride, ni to tako tragično: po božji volji nastajajo novi narodi, ki se s svojimi različnimi svojstvi med seboj oplajajo in dajejo nov rod. V tem primeru naši potomci ne bodo poznali jezika in domovine, a vedeli bodo: naš pradad, naša pramati sta prišla iz Slovenije, smo slovenskega rodu in smo ponosni na to, da so njihove lepe lastnosti oplodile naš rod. Ne bodo poznali jezika, a poznali bodo kri. FANTOVSKA: Skoraj vsak fant je velika uganja, ki jo v življenju malokdo sam reši. Je kot pomladni vihar. V eter veje toplo, prinaša zdravje in pomlad, a hipoma se sprevrže v vihar, ki vse polomi, vse uniči, kar je že zraslo. Vendar pa imajo prav fantje prelep vzgled: Jezus fant. Fant z istim mladim srcem, z istimi mladimi mislimi in načrti, a z božjo modrostjo in močjo. Slovenski fant naj ko peščen, čist in odkrit, ZVEZA: Vsak človek, mlad še posebej, se brez povezanosti z drugimi lahko izgubi, ker ga vrtinec življenja lažje potegne za seboj. Bodimo medsebojno povezani v mladi, fantovski, verni in veseli organizaciji, to je zveza. Drug drugega držite, podpirajte in dajte si moč.

SFZ — tri gesla, ki jih držite visoko pri svojem delu in pritegnite še druge". Predsednik organizacije g. Langus se je Prevzvišenemu zahvalil za prelepe misli in navodila in ga prosil v imenu vseh za blagoslov, Vsa dvorana je pokleknila in škof g. dr. Rožman je blagoslovil naše fante v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha. SA.

RADIJSKI KONCERT

pianista Antona S. Biljenskega, ki je bil napovedan na Radio El Mundo za 21. marca t. l. ob 21.45 uri zvečer, ne bo tega dne, ampak že 14. marca na isti radijski postaji in ob isti uri, t. j. ob 21.45 uri zvečer.

PRIHOD SLOV MISIONARJEV

Iz Kitajske izgnana slovenska misionarja gg. Pokoren in Prebil sta na svojem potovanju v Chile prispela v Buenos Aires. Tu se bosta zadržala nekaj časa, nakar bosta odpotovala v Chile, kjer bosta začasno delovala. V soboto 15. t. m. bosta imela ob 19. uri zvečer na Pristavi v Moronu dve kratki predavanji o Kitajski in kitajskih misijonih pod komunizmom, nakar bodo njima v počastitev predvajali zvočne filme na prostem. Vstop vsem dovoljen in brezplačen. Vabljeni!

V nedeljo dopoldne bosta misionarja na Belgrano pridigala in maševala.

GLEDALIŠČE IMIGRANTOV

Gledališče imigrantov, ki ga vodi dr. Juan Marijan Daffek, pripravlja za soboto 22. marca t. l. ob 20.30 uri v ulici Montevideo 850 koncertni večer pod geslom "Dve uri lepih melodij" (Dos horas de bellas melodias). Ta večer bodo nastopili hrvatski pevski zbor "Jadran" in priznani umetniki-imigranti. Na sporedu je tudi nastop moškega pevskega zbora "Gallus" pod vodstvom dr. Julija Savellija. Vstopnice je mogoče kupiti na Avdi Alem 1140.

Lanus

ŠKOF DR. ROŽMAN V LANUSU

V nedeljo, 9. marca, je vsa slov. skupnost v Lanusu z željo pričakovala obisk svojega vrhovnega duhovnega vodnika. Med zelenimi venci nad vhodom je voščil napis dobrodošlico. Ob napovedani uri so slovesno zapeli zvonovi, seveda z gramofonske plošče. Prevzvišenega, je obdala množica vernikov. Prvi pozdrav je spregovorila in izročila škofu dr. Rožmanu šopek Anica Suhadolnikova, obdana od otrok, oblečenih v bele šolske plašče. Tudi tukajšnja cerkvena občina je bila številno zastopana in je v imenu fare pozdravil Prevzvišenega predsednik cerkvenega odbora Juan Tinelli. V svojem lepem nagovoru se je Prevzvišenemu zahvalil za njegov obisk, ki je v čast celi fari, nato je pa izrekel zahvalo tudi slovenskim vernikom, predvsem za župniku g. Hladniku, ki imajo največ zaslug za ustanovitev in ureditev te fare. Pohvalno je omenjal tudi živo vero, ki so jo prinesli slovenski naseljenci v novo domovino po tolikem trpljenju v svoji rodni zemlji.

V imenu starih slov. naseljencev je pozdravila škofa Rožmana Maričika Krajgerjeva. Pri sprejemu našega škofa jih je bilo zelo veliko ter je bila zbrana vsa njihova naselbina z zastavo brezjanske Matere božje. V imenu vse slov. lanuške skupnosti pa je Prevzvišenemu izrekel še dobrodošlico Drakslerjev Tine. Prevzvišeni se je za vse pozdravne besede toplo zahvalil in se podal v cerkev, ki je bila nabito polna vernikov. V pridigi je Prevzvišeni razvijal misli Gospodovega spremenjenja na gori, da bi nas vse še bolj utrdil v krščanskem upanju. Med sv. mašo je dovršeno prepeval slovenski cerkveni pevski zbor.

Po končani sveti maši je bil s Prevzvišenim še razgovor v cerkveni dvorani. Tu je škofa Rožmana prvi pozdravil župnik g. Janez Hladnik, za njim pa g. Jože Mehle, ki je podal kratko sliko iz nastajanja in življenja slovenskega Lanusa. Omenjal je, da je preteklo nedeljo minilo 16 let, ko je stopil na argentinska tla g. župnik Hladnik, katerega je poslal med tuk. Slovence ravno Prevzvišeni, da je lahko pred leti pripravil pot tudi za nas prihod. Ta dan so pa minila tri leta, kar so slov. naseljenci prvič prišli na ogled zemljišč v Lanusu. Ugajalo jim je in niti misliti si niso mogli, da bi moglo kdaj biti to zemljišče njihovo. Pa se je to zgodilo in danes že nastaja tu slovensko naselje, ki šteje že več kot 60 domov, že postavljenih, kakih 10 pa jih je v izgradnji. Končno je g. Mehle voščil v imenu vseh Prevzvišenemu k rojstnemu dnevu in godu.

Škof g. dr. Rožman je nato v svojem govoru naglašal, da je bila njegova želja, da bi si mogel ogledati osebno Lanus, o katerem je slišal toliko lepega. Posebno, ko je pred dvema letoma na tem prostoru blagoslovil še prazno gmajno, na kateri sedaj že nastaja slovenska vas. Dejal je, da je tedaj podelil blagoslov iz sredine na vse štiri strani, da bi prišel božji blagoslov na to zemljo in da bi božji mir bival v bodočih do-

movih. Izrazil je veliko veselje, da se je vse to uresničilo. V odgovor na voščila k rojstnemu dnevu in godu pa je veselo omenil, da se mu je ta dan zgodilo to, česar na svoj rojstni dan še nikdar ni doživel. Doma se je moral ta dan varovati pred mrazom, tu se je pa od vročine potil tako, kakor še nikdar ne.

Prevzvišeni se je nato zadržal z rojaki še dalj časa v razgovoru, nato je pa v avtomobilu prevozil slovensko naselje ter občudoval, kaj vse je z božjo pomočjo utvarila slovenska pridnost v dveh letih. Že sedaj je v Lanusu lepo, kako lepo bo šele potem, ko bodo zgrajene lepe ceste.

Vidno zelo vesel in zadovoljen nad vsem, kar je videl v Lanusu, se je Prevzvišeni nato poslovil od rojakov.

SLOVENCİ PO SVETU

USA

Dne 13. februarja 1952 je v St. Louisu Mo umrl po kratki boležni, zadet od srčne kapi Jože Kužnik, roj. 17. dec. 1898 na Lužu v dobrniški fari. Domovino je zapustil leta 1945 ter je bival 6 let v raznih begunskih taboriščih v Italiji Zadnja tri leta je bil v Bagnoli. V USA je prišel 17. maja in je dobil zaposlitev v bolnišnici St. Mary's Infermary, 1536 Papen Str, St. Louis 3, Mo.

Pokojnik je bil na smrt dobro pripravljen in je imel lep pogreb. V domovini zapuščata ženo Francko, sina Jožeta in 3 hčerke. Naj v miru počiva!

TITO PRODAN ZA 30 PESOV

Med navnetejšimi Titovimi propagandisti v Buenos Airesu so bili pred leti člani bivšega Ljudskega odra v Villa Devoto, ki so se tudi najbolj trudili za združitve vseh društev pod enotno vodstvo, kar se je pozneje tudi zgodilo in je vsa ta društva zadela ista usoda, kakor Union Eslava leta 1949. Policijska oblast jih je kot legla komunističnega rovarjenja razpustila, njihovo premoženje pa zaplenila.

Tako se je zgodilo tudi z Ljudskim odrom. V njegovem domu so leta 1944 za komunistična Tita navdušeni stari slov. naseljenci postavili svojemu idolu Titu doprni kip, ki je tedaj stal 1.000 Pesov. Za njegovo postavitev imata največ zaslug Angel Martinčič in Hrovatin.

Med zaplenjenimi stvarmi je v domu ostal seveda tudi Titov doprni kip, ki je z ostalimi stvarmi prišel pred meseci na javn dražbo ter ga je izlicitiral za 30 Pesov neki italijanski naseljenec, ker se v celem Buenos Airesu ni našel niti en Titovec, ki bi se bil Tita usmilil in ga kupil ter z njim povečal svojo domačo titovsko šaro.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Duhovno življenje, februar - marec 1952: Vsebinska: Naša življenjska naloga (dr. Rožman), Slovenska družba in naše duhovno življenje (dr. Odar), Slovenski katoliški shodi (dr. Odar), in prof. Gerzinič, Praznik luči (dr. Gnidovec), Mati božja — Bogorodica (dr. Žakelj), Post - priprava na vstajenje (dr. Gnidovec), Vera je velik dar božji (Kopač CM), "Sem, ki sem" (dr. Odar), Zapooved čistosti (dr. Lenček), Sociolog na poti do oltarja (dr. Ahčin), Tvoj otrok hoče biti samostojen (dr. Hanželič), Pokvarjenost mladostnikov (Horvat); običajna zaglavja Po svetu, Doma in na tujem, Naš tisk, Otroška priloga Božje stezice.

POIZVEDBA

Zelo rad bi izvedel za usodo oz. sedanj bivališče prijatelja Alojzija Grabnarja. Kdor ima o njem kake podatke — za to uslugo prosim predvsem njegovega brata, ki živi v Argentini, naj bo tako dober in naj mi jih sporoči na naslov: Janez Primožič, 44 Ferry Street, Hangaroo Point, Brisbane, Qld., Australia.

SLOVENSKI PEVSKI ZBOR

"GALLUS"

Dirigent:
Dr. JULIJ SAVELLI

v Gledališču Emigrantov

Sobota, 22. marca 1952 ob 20.30 uri zvečer v ulici Montevideo 850

Dve uri lepih melodij —
2 horas de bellas melodias

Vstopnice:

Avda. Alem 1140. T. E. 31-8324
Na dan prireditve: Montevideo 850

Marsikdo še ne ve...

...da je v Egiptu neki tujec, ki pač ne pozna zakonov muslimanskega sveta, bil obsojen na 15 let zapora, ker je na cesti poljubil neko lepo egipčanko, vsi pa vemo, da je Evgust Lenarčič, ki je polil s petrolejem ljubljanskega škofa Vovka in ga zažgal, dobil samo 10 dni zapora. Ta je pa poznal "zakone" Titovine.

...da bo po računih strokovnjakov prva raketa odletela na lunu še pred letom 1960 in da bo za potovanje porabila 49 ur in 38 minut, t. j. nekaj več kot dva dni.

...da je ameriški vojak Richard Norman na Koreji pred nekaj tedni daroval pol litra krvi za vojsko in da je, ko je bil ranjen, dobil transfuzijo krvi iz steklenice, na kateri je bilo zapisano njegovo ime.

...da so pred dnevi našli v Chicagu 75 letnega Morrisa Spiegla mrtvega v skladi lu, ki ga je oklenil, ko je na stropu nad njegovo posteljo počila ponoči vodovodna cev. In je voda v sobi zmrznila.

Društveni oglasnik

DRUŽINSKA PRIREDITEV NA PRISTAVI

Dne 20. aprila t. l., t. j. na Belo nedeljo popoldne, bo priredilo Društvo Slovencev družinsko prireditev na Pristavi v Moronu. Prireditev je namenjena slovenskim otrokom in njihovim staršem. Seveda so toplo vabljeni tudi odrasli. O sporedu bomo še poročali.

OBVESTILA

Športni dan S.F.Z.

Športni dan S.F.Z. bo 16. t. m. v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejia. Začetek s sv. mašo ob 9.30 uri, takoj nato bo pa lahkoatletski miting, zatem pa kosilo, ping-pong, odbojka, telovadni nastop na ordju, nakar bo sledila nogometna tekma med fanti, ki so bili v taboriščih v Avstriji in onimi iz begunskih taborišč v Italiji. Zmagalec bo dobil pokal, darilo S.D.O. Konec bo ob 19. uri z razdelitvijo diplom zmagovalcem. Prijave sprejema do nedelje športni referent.

Pohitite v velikonočnimi darilnimi paketi!

Še je čas za to!

SUDEXPORT — TRST

dostavlja vašim svojcem v domovini pakete v času 20-30 dni. Vsako izgubo povrnemo. Pošljete lahko po volji vse stvari. MOKA V VREČAH: 45 kg \$ 252.— (franco meja) in \$ 336.— franco sprejemnik. NAROCILA SPREJEMAMO: Reconquista 656/I-2, vsak dan od 9.—12.30 in od 3.—6.30 ure. Ob sobotah samo dopoldne. Telef. 31 - 2241. Iz notranjosti Argentine tudi lahko naročate pakete. Z naročilom je pa treba poslati denar po giro postal.

Rožne vence raznih vrst, od preprostih do najfinejših, primernih za darilo

Kipe, podobe, svetinjice, podobice. Nalivna peresa, birome svinčnike. Vse pisarniške potrebščine.

Vam nudi

SANTERIA y PAPELERIA "SANTA JULIA"
Victor Martínez 39, Buenos Aires

Posreduje Vam tudi vso odpravo paketov v domovino z vsebino po naročilu.

Paketi prispejo v 20 dneh

Najboljše in najcenejše pakete pošilja v Slovenijo in Evropo sploh "AMERICA"

Oseбно: AVENIDA BELGRANO 1323, Buenos Aires — Tel. 37-6904 od 8. — 12.30 in od 14.30 — 20. ure.

Pismeno: CASILLA DE CORREO No. 3985, BUENOS AIRES

Vsi paketi so zavarovani! Vsako, tudi najmanjšo škodo povrnemo v celoti. Kvaliteta prvorazredna! Zahtevajte naš veliki cenik.

Tu navajamo samo nekatere cene.

I. V 20 dneh prispejo sledeči paketi:	II. V roku 7 do 8 tednov prispejo sledeča naročila:
Paket B: 2½ kg sladkorja 2 kg kave Cena \$ 150.—	Štev. 1: 4½ kg sladkorja \$ 50.— Štev. 2: 4½ kg riža 50.— Štev. 6: 9 kg sladkorja 85.— Štev. 7: 9 kg riža 85.—
Paket G: 2 kg kave 2½ kg riža Cena \$ 150.—	Štev. 3: 4½ kg kave Santos 150.— Štev. 8: 9½ kg kave 300.— Štev. 9: 19 kg (netto) kave 560.— Štev. 11: 40 kg (38 netto) bele moke 240.— Štev. 10: 20 kg (17 netto) svinjske masti 230.—
Vreča 45 kg bele moke \$ 395.— Vreča 63 kg moke iste vrste, 495.— Vreča 50 kg riža „ 475.— Vreča 50 kg sladkorja „ 495.—	Štev. 12: 20 kg (17 netto) svinjske masti 230.— Odpošljamo tudi pakete, ki jih stran-ka sama pripravi.
III. Dnevno odpošljamo z letalsko pošto zdravila: 10 gramov streptomicina: \$ 190.—; 3.000.000 enot penicilina: \$ 190.—; 1000 tablet PAS: \$ 500.—. Za Bolgarijo pri vsaki letalski pošiljki \$ 60.— več.	

"CASA BOYU" — urarna in zlatarna OLAZABAL 2336 Tel. 76 - 9160 pol kvadre od Cabilda 2300

BUDILKA — višek obzirnosti in prizanesljivosti.

Prejeli smo najnovejšo nemške budilke znamke "KAVALIER". Svoje lepo ime zaslužijo zaradi tega, ker opravljajo svojo nalogo na najbolj obziren in vljuden način. Svojega gospodarja spravijo iz postelje tako, da ga pri tem živčno preveč ne razburijo. Ob določeni uri začne budilka lahko tolči na svoj zvonček, desetkrat zaporedoma v presledkih desetih sekund. Kdor ima rahel spanec, se bo že pri prvem udarcu prebudil. Kdor pa spi tako trdno, da ga ti udarci ne bi prebudili, tega vrže nato budilka iz postelje z vsem svojim ropotom.

AVTOMATIČNE URE

znamke Cyma, Unver, Record Watch Geneve, Hidalgo — kakor tudi solidne švicarske ure v najnovejši izdelavi in modernih oblikah.

POROČNE IN ZAROČNE PRSTANE — v 18 krt zlatu.

VSA POPRAVILA UR IN ZLTNINE TER NAKITA — točno, hitro in zanesljivo.